

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKOBOTO OCBITHЬOTO KOМПОНЕНТУ
«ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»**

Мова навчання – *українська*

Шифр та найменування галузі знань *05 «Соціальні і поведінкові науки»*

Код та найменування спеціальності *051 «Економіка»*

Освітньо-професійна програма *«Економіка підприємства»*

Кваліфікація *бакалавр з економіки*

Ступінь вищої освіти *бакалавр*

Затверджено на засіданні

Методичної Ради зі спеціальності *051 «Економіка»*

«30» серпня 2024 р. протокол № 1

Реєстраційний номер в навчальному відділі

    К 19-02 / 2024-25

1. Загальна інформація

Кафедра: Економіка промисловості

Викладач: Кулаковська Тетяна Анатоліївна, професор кафедри економіки промисловості, доктор економічних наук

Профайл   **Контакти:**
Tetiana.Kula@ukr.net
048-712-40-15

Освітній компонент викладається на другому курсі у третьому та четвертому семестрах.

Кількість: кредитів – 10, годин – 300

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	126	68	58
заочна	36	18	18
Самостійна робота, годин	Денна – 174	Заочна – 264	

[Розклад занять](#)

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент «Економіка підприємства» є фундаментальним компонентом економічного циклу, який дозволяє розкрити закономірності функціонування підприємств в умовах мінливого зовнішнього середовища та визначити ефективність використання ресурсного потенціалу підприємства. Освітній компонент спрямований на вивчення теорії та отримання практичних навичок з управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку.

Освітній компонент «Економіка підприємства» базується на знаннях, отриманих здобувачами освіти в результаті вивчення освітніх компонент «Макроекономіка», «Мікроекономіка».

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – надання знань з основних розділів прикладної економіки, організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва – підприємства.

Завдання: вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного самовідтворення на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку.

У результаті вивчення освітнього компоненту «Економіка підприємства» студент повинен

знати: основні питання функціонування підприємства як суб'єкта господарювання; характеристику ресурсного потенціалу, необхідного для забезпечення життєдіяльності підприємства та показники його використання; інноваційні процеси; економічний механізм

управління підприємством; економічні аспекти процесів розвитку та перетворень в діяльності підприємства.

вміти: здійснювати оцінку діяльності підприємства на основі вивчених показників його виробничо-господарської діяльності; орієнтуватись у процесах організації виробництва та його оновлення; набути навиків розрахунково-аналітичної роботи у ході обґрунтування прогнозних та планових показників діяльності підприємства; формувати маркетингову стратегію та обирати відповідну тактику її реалізації; здійснювати вибір організаційно-економічних та організаційно-правових форм, які відповідають цілям підприємства у конкретних умовах діяльності.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Економіка підприємства» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка»](#) й [освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства» підготовки бакалаврів](#).

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1.Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Семестр 3			
Змістовий модуль 1. ПІДПРИЄМСТВО В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ			
1	Теорії підприємств і основи підприємництва Поняття підприємства. Місія, цілі та напрямки діяльності підприємства. Теорії підприємств та їх характеристика. Характеристика сучасної і майбутньої моделі управління підприємствами. Загальні принципи та етика господарювання. Сутність підприємництва та його роль в економіці країни. Принципи здійснення, види, типи та форми підприємницької діяльності. Типологія підприємництва. Характеристика основних типів підприємницької діяльності. Форми співробітництва партнерів у бізнесі. Підприємницькі договори та їх характеристика. Форми міжнародної підприємницької діяльності.	2	-
2	Види і організаційно-правові форми підприємств Нормативно-правова база функціонування підприємств і організацій. Статут підприємства. Сутність і призначення поділу підприємств на види. Характеристика організаційно-правових форм підприємств. Класифікація підприємств за видами економічної діяльності та розмірами. Типологія промислових підприємств за ознаками техніко-економічної структури. Класифікація підприємств за просторово-структурними ознаками. Сучасні форми організації бізнесу та взаємодії його учасників. Об'єднання підприємств (асоціації, консорціуми, концерни, корпорації, фінансово-промислові групи, холдинги тощо).	4	1
3	Зовнішнє середовище господарювання підприємства	2	-

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Поняття ринкової системи, її структура та функції. Сутнісна характеристика зовнішнього середовища підприємства. Елементи мікросередовища та їх вплив на діяльність підприємства. Класифікація та характеристика основних компонентів макросередовища.		
4	Організація операційної діяльності Виробничий процес на підприємстві: сутність, структура та принципи організації. Організаційні типи виробництва та їх сутнісна характеристика. Методи організації виробництва, їх ключові ознаки та ефективність застосування. Основні форми організації виробництва, необхідність їх застосування та характеристика.	2	-
5	Продукція промислового підприємства Поняття продукції підприємства, класифікація за ступенем готовності. Програма діяльності підприємства та підходи до її розробки. Натуральні (обсяги виробництва, товарообігу тощо) та вартісні (товарна, валова, реалізована, чиста, умовно-чиста продукція тощо) показники виробничої програми та їх взаємозв'язок. Ресурсне обґрунтування програми діяльності підприємства. Формування виробничої потужності підприємства та методичні принципи її розрахунку. Напрями покращення використання виробничої потужності підприємства. Сутнісна характеристика якості продукції. Система показників якості. Методи оцінки якості продукції. Напрями забезпечення якості. Стандартизація і сертифікація продукції підприємства.	8	2
Всього за ЗМ 1		18	3
Змістовий модуль 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА			
6	Основний капітал Загальна характеристика капіталу і виробничих засобів. Матеріальні активи. Основні і оборотні виробничі фонди (засоби). Економічна сутність та класифікація основних засобів. Види вартісної оцінки основних засобів. Знос основних засобів: види, показники і способи усунення. Амортизація основних засобів та методи її нарахування. Відтворення основних засобів: сутність, види та напрями. Показники стану та руху основних засобів. Показники оцінки використання основних засобів. Шляхи підвищення ефективності використання основних засобів підприємства.	6	2
7	Оборотний капітал Оборотний капітал підприємства: сутність та функціонально-елементний склад. Нормовані та ненормовані оборотні кошти. Методи нормування оборотних коштів. Нормативи оборотних коштів. Кругообіг оборотних коштів. Джерела формування обігових коштів. Показники ефективності використання оборотних коштів. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів.	4	1
8	Інтелектуальний капітал	4	-

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	Сутність інтелектуальної власності. Об'єкти інтелектуальної власності: їх види та специфічні особливості використання. Нематеріальні ресурси підприємства: поняття, характерні риси, елементний склад. Поняття й види нематеріальних активів підприємства (об'єкти інтелектуальної та промислової власності). Вартісна оцінка, терміни використання і амортизація нематеріальних активів. Поняття, охорона та реалізація права власності на нематеріальні активи підприємства.		
9	<p>Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці</p> <p>Сутнісна характеристика персоналу та його категорій (керівників, спеціалістів, службовців, робітників). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією. Структура персоналу. Система показників для оцінки чисельності, стану і руху робочої сили на підприємстві. Розрахунок планової чисельності робітників на підприємстві. Обґрунтування планової чисельності інших груп персоналу. Кадрова політика підприємства: елементи та напрями розробки.</p> <p>Продуктивність праці персоналу: сутність і методи вимірювання. Характеристика показників виробітку і трудомісткості. Чинники зростання продуктивності праці. Методи планування продуктивності праці.</p> <p>Сутність мотивації праці, її елементи, види і методи. Заробітна плата: сутність, функції і види. Основна заробітна плата й додаткова оплата праці. Регулювання оплати праці. Генеральна тарифна угода й колективний договір. Тарифна система. Форми й системи оплати праці. Організація преміювання персоналу підприємства. Сучасні системи оплати праці.</p>	6	2
Всього за ЗМ 2		20	5
ВСЬОГО за семестр 3		38	8
<i>Семестр 4</i>			
Змістовий модуль 3. ВИТРАТИ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА			
10	<p>Витрати на виробництво і реалізацію продукції</p> <p>Загальна характеристика витрат на виробництво і реалізацію продукції. Поняття собівартості продукції. Класифікація витрат на виробництво. Порядок віднесення поточних витрат виробництва на собівартість продукції (послуг). Кошторис витрат на виробництво. Калькулювання витрат. Об'єкти калькулювання і калькуляційні одиниці. Типова номенклатура калькуляційних статей витрат. Підходи до регулювання поточних витрат на підприємствах. Чинники зниження поточних витрат. Управління витратами на підприємстві.</p>	6	3
11	<p>Ціни і ціноутворення</p> <p>Сутність ціни, її функції. Класифікація та види цін. Елементний склад ціни у різних сферах економіки. Методи ціноутворення на продукцію підприємства. Регулювання цін. Цінова політика підприємства: сутність, принципи та особливості формування.</p> <p>Оподаткування результатів діяльності підприємства. Система оподаткування: принципи оподаткування, податки та збори. Загальнодержавні та місцеві податки та збори, прямі та непрямі податки та збори.</p>	4	1

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
12	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства Сутнісна характеристика доходів підприємства та джерел їх утворення. Сутність фінансово-економічного результату діяльності підприємства. Класифікація фінансових результатів. Порядок утворення чистого прибутку підприємства згідно з чинним законодавством. Джерела формування та структура використання прибутку підприємства. Система показників рентабельності та методика їх визначення. Фінансовий стан підприємства та показники його оцінки	2	1
13	Інтегральна ефективність виробничої (операційної) діяльності підприємства Ефективність як економічна категорія. Ефективність господарської діяльності підприємства (економічна і соціальна; локальна, галузева та народногосподарська; абсолютна і порівняльна та ін.). Система показників ефективності виробництва: праці, капіталу тощо. Чинники зростання ефективності виробництва.	2	1
14	Інвестиційні ресурси та ефективність їх використання Сутнісна характеристика інвестицій, їх класифікація і структура. Основні поняття інвестиційної діяльності, її об'єкти та суб'єкти. Показники ефективності капітальних вкладень. Підходи до визначення ефективності виробничих інвестицій (оцінка економічної ефективності виробничих інвестицій (капіталовкладень) простими та складними методами, з урахуванням фактору часу). Визначення необхідного обсягу та джерел формування виробничих інвестицій. Інвестиційний портфель підприємства: формування та оптимізація. Оцінка ефективності фінансових інвестицій. Регулювання та ефективність залучення іноземних інвестицій в Україну.	4	3
15	Інноваційні процеси та їх вплив на результати діяльності підприємства Поняття та загальна характеристика інноваційних процесів. Класифікація інноваційних процесів за різними ознаками. Науково-технічний прогрес, його форми та напрями прояву. Загальна характеристика, об'єкти, напрями і тенденції розвитку організаційного прогресу. Визначення ефективності та економічного ефекту від використання нововведень. Особливості оцінки організаційних нововведень.	2	1
Всього за ЗМ 3		20	10
Змістовий модуль 4. ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ			
16	Структура та управління підприємством Структура підприємства: її види та чинники впливу. Поняття та об'єктивна необхідність управління суб'єктами господарювання. Система управління: сутність, принципи та функції. Змістова характеристика методів управління діяльністю підприємства та організаційні форми їх реалізації. Принципи та етапи формування організаційної структури управління підприємством. Характеристика організаційних структур управління. Вищі органи державного управління підприємствами та організаціями.	2	-

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
17	<p>Прогнозування, планування і регулювання діяльності підприємства</p> <p>Предмет, мета і об'єкти прогнозування. Методи прогнозування (евристичні, фактографічні, якісні й кількісні). Сутність планування. Методи планування на підприємстві. Система планів підприємства. Стратегічне планування на підприємстві і формування стратегії розвитку. Тактичне й оперативне планування діяльності підприємства. Основні показники тактичних планів, їх класифікація і призначення. Бізнес-планування: сутність і призначення. Структура бізнес-плану. Зміст окремих розділів бізнес-плану.</p> <p>Державне економічне регулювання діяльності суб'єктів господарювання та його форми (державні замовлення, субсидії, кредити та ін.).</p>	2	-
18	<p>Економічна безпека підприємства</p> <p>Сутність економічної безпеки підприємства та характеристика її видів за типами суб'єктів, сферами життєдіяльності та конкретними предметами. Зовнішні та внутрішні фактори, що можуть призвести до кризового стану підприємства. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства та збитків від її зниження.</p> <p>Поняття економічної кризи підприємства, її види, основні причини й наслідки. Шляхи виходу з кризового стану. Основні напрями забезпечення економічної безпеки підприємства.</p>	2	-
19	<p>Реструктуризація і санація підприємств</p> <p>Сутність трансформації, її види і напрями. Форми трансформації діяльності підприємства та їх характеристика. Необхідність і сутність реструктуризації підприємств в умовах структурної перебудови економіки. Характеристика процесу реструктуризації підприємств. Завдання, види і форми реструктуризації. Ефективність реструктуризації суб'єктів господарювання.</p> <p>Санація (фінансове оздоровлення) суб'єктів господарювання. Бізнес-план фінансового оздоровлення підприємства та його типові підрозділи. Техніко-економічне обґрунтування санації підприємства. Економічна ефективність здійснення санаційних програм розвитку підприємств та організацій.</p>	2	-
20	<p>Банкрутство та ліквідація підприємств</p> <p>Поняття банкрутства підприємства, його причини й симптоми. Класифікація чинників, що сприяють банкрутству фірми. Етапи та процедура порушення справи про банкрутство. Методичні основи визначення імовірності банкрутства суб'єкта господарювання. Економічні аспекти проголошення підприємства банкрутом.</p> <p>Процес ліквідації (припинення діяльності) збанкрутілого суб'єкта господарювання. Складання ліквідаційного балансу. Форми ліквідації підприємств-банкрутів. Наслідки ліквідації збанкрутілих підприємств.</p>	2	-
Всього за ЗМ 4		10	0
ВСЬОГО за семестр 4		30	10
Разом з освітнього компоненту:		68	18

5.2.Перелік практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Семестр 3			
Змістовий модуль 1. ПІДПРИЄМСТВО В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ			
1 / -	Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва	1	-
1 / -	Тема 2. Види і організаційно-правові форми підприємств	1	-
2 / -	Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	2	-
-	Тема 4. Організація операційної діяльності	-	-
3-4 / 1	Тема 5. Продукція промислового підприємства	4	2
Всього ЗМ 1		8	2
Змістовий модуль 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА			
5-8 / 2-3	Тема 6. Основний капітал	8	3
9 / 4	Тема 7. Оборотний капітал	2	1
10 / 4	Тема 8. Інтелектуальний капітал	2	1
11-14 / 5-6	Тема 9. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці	8	3
Всього ЗМ 2		20	8
ВСЬОГО за семестр 3		28	10
Семестр 4			
Змістовий модуль 3. ВИТРАТИ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА			
15-17 / 6-7	Тема 10. Витрати на виробництво і реалізацію продукції	6	2
18-19 / 7	Тема 11. Ціни і ціноутворення	4	1
20-21 / 8	Тема 12. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	2	1
22 / 8	Тема 13. Інтегральна ефективність виробничої діяльності підприємства	2	1
23-25 / 9	Тема 14. Інвестиційні ресурси та ефективність їх використання	4	2
26-27 / -	Тема 15. Інноваційні процеси та їх вплив на результати діяльності підприємства	4	-
Всього ЗМ 3		22	7
Змістовий модуль 4. ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ			
-	Тема 16. Структура та управління підприємством	-	-
28 / -	Тема 17. Прогнозування, планування і регулювання діяльності підприємства	2	-
29 / -	Тема 18. Економічна безпека підприємства	2	-
30 / 10	Тема 19. Реструктуризація і санація підприємств	2	-
31 / 10	Тема 20. Банкрутство та ліквідація підприємств	2	1
Всього ЗМ 4		8	1
Всього за семестр 4		30	8
Разом з освітнього компоненту		58	18

5.3.Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Семестр 3			

Змістовий модуль 1. ПІДПРИЄМСТВО В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ			
1	Опрацювання окремих тем навчальної програми, які не виносяться на лекції	4	12
	Тема 1. Теорії підприємств і основи підприємництва	-	4
	Тема 3. Зовнішнє середовище господарювання підприємства	-	4
	Тема 4. Організація операційної діяльності	4	4
2	Виконання індивідуального завдання на тему «Основні засоби підприємства»	15	20
	Підготовка до практичних занять за темами 1-4	-	4
3	Підготовка до модульного тестування	20	20
Всього за ЗМ 1		39	56
Змістовий модуль 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА			
1	Опрацювання окремих тем навчальної програми, які не виносяться на лекції	-	6
	Тема 8. Інтелектуальний капітал	-	6
2	Виконання індивідуального завдання на тему «Мотивація та оплата праці»	15	20
3	Підготовка до модульного тестування	-	20
Всього за ЗМ 2		15	46
Всього за семестр 3		54	102
<i>Семестр 4</i>			
Змістовий модуль 3. ВИТРАТИ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА			
1	Виконання індивідуального завдання на тему «Витрати підприємства та собівартість продукції»	20	20
2	Підготовка до модульного тестування	20	30
Всього за ЗМ 3		40	50
Змістовий модуль 4. ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ			
1	Опрацювання окремих тем навчальної програми, які не виносяться на лекції	-	17
	Тема 16. Структура та управління підприємством	-	3
	Тема 17. Прогнозування, планування і регулювання діяльності підприємства	-	4
	Тема 18. Економічна безпека підприємства	-	3
	Тема 19. Реструктуризація і санація підприємств	-	3
	Тема 20. Банкрутство та ліквідація підприємств	-	4
2	Виконання індивідуального завдання на тему «Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства»	20	20
3	Підготовка до модульного тестування	20	30
4	Підготовка до підсумкового контролю	45	45
Всього за ЗМ 4		85	112
Всього за семестр 4		120	162
Всього:		174	264

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролів.

Формами поточного контролю є:

- модульні контрольні роботи;

- тестування знань здобувачів з певних тем або з певних окремих питань дисципліни;
- виконання і захист індивідуальних практичних робіт;
- усне опитування.

Підсумковий контроль – *диф. залік* (3 семестр) / *екзамен* (4 семестр).

Нарахування балів (для отримання диф. заліку)

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Семестр 3		
Змістовий модуль 1. ПІДПРИЄМСТВО В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ГОСПОДАРЮВАННЯ		
Лекційний курс*	18	6
Практичні роботи*	8	4
Самостійна робота*	14	30
Тестування	10	10
Всього за ЗМ 1	50	42
Змістовий модуль 2. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА		
Лекційний курс*	20	10
Практичні роботи*	20	16
Самостійна робота*	10	14
Тестування	-	10
Всього за ЗМ 2	50	50
Разом за 3 семестр	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

СЕМЕСТР 3 (диф. залік)

Критерії оцінювання аудиторних занять (лекцій та практичних, за одне заняття)

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної бесіди на лекціях та відповіді на питання практичних занять, що складені у відповідності до змісту навчальної програми (**денна та заочна форма**).

Бали		Зміст	Оцінка
Денна	Заочна		
2,0 – 1,5	4,0 – 3,5	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки	відмінно
1,4 – 1,0	3,4 – 3,0	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі з незначними помилками. При висвітленні деяких питань не вистачає	дуже добре

Бали		Зміст	Оцінка
Денна	Заочна		
		достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки	
0,9 – 0,5	2,9 – 2,0	Здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.	добре
0,4 – 0,2	1,9 – 1,0	Здобувач доволі фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання ОК, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	достатньо
0,1 – 0	0,9 – 0	Здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.	незадовільно

Самостійна робота (підготовка до практичних занять, які потрібно самостійно опрацювати: заочна форми – 4 теми у ЗМ 1)

2,0 – 1,5	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
1,4 – 1,0	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
0,9 – 0,5	Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
0,4 – 0,2	Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0,1 – 0	Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (виконання індивідуальних робіт: денна та заочна форма навчання – 1 робота у ЗМ 1)

10 – 9	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
8 – 6	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
5 – 4	Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
3 – 2	Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
1 – 0	Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції: (денна форма – 1 тема у ЗМ 1, заочна форма – 3 теми у ЗМ 1 та 1 тема у ЗМ 2)

4,0 – 3,5	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
3,4 – 3,0	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
2,9 – 2,0	Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
1,9 – 1,0	Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0,9 – 0	Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування (під час модульного контролю)

10 – 8	100 - 81 % правильних відповідей	відмінно
7 – 5	80 – 64 % правильних відповідей	дуже добре
4 – 2	63 – 55 % правильних відповідей	добре
1 – 0,8	54 – 43 % правильних відповідей	достатньо
0,7 – 0	42 – 0% правильних відповідей	незадовільно

СЕМЕСТР 4 (екзамен)

Нарахування балів (для отримання екзаменаційної оцінки)

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	денна	заочна
Змістовий модуль 3. ВИТРАТИ, РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЦТВА		
Лекційний курс*	10	10
Практичні роботи*	11	7
Самостійна робота*	9	13
Тестування	5	5
Всього за змістовний модуль 2	35	35
Змістовий модуль 4. ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ		
Лекційний курс*	5	0
Практичні роботи*	4	1
Самостійна робота*	9	18
Тестування	5	5
Підсумкове тестування	12	11
Всього за змістовний модуль 3	35	35
Разом	70	70
Екзамен	30	30
Всього	100	100

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 [Положення про порядок перерахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в Одеському національному технологічному університеті](#).

Критерії оцінювання програмних результатів здобувачів

Підсумковий контроль – екзамен

27-30 балів	якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і	відмінно
-------------	--	----------

	навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	
23-26 балів	якщо здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	добре
18-22 бали	якщо здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	якщо здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Критерії оцінювання аудиторних занять (лекцій та практичних, за одне заняття)

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної бесіди на лекціях та відповіді на питання практичних занять, що складені у відповідності до змісту навчальної програми (денна та заочна форма).

Бали		Зміст	Оцінка
Денна	Заочна		
1,0 – 0,91	2,0 – 1,5	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки	відмінно
0,9 – 0,7	1,4 – 1,0	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі з незначними помилками. При висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки	дуже добре
0,6 – 0,5	0,9 – 0,5	Здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.	добре

0,4 – 0,3	0,4 – 0,2	Здобувач доволі фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання ОК, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	достатньо
0,2 – 0	0,1 – 0	Здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.	незадовільно

Самостійна робота (опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції: (заочна форма – 5 тем у ЗМ 4)

1,0 – 0,9	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
0,8 – 0,7	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
0,6 – 0,5	Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
0,4 – 0,3	Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
0,2 – 0	Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Самостійна робота (виконання індивідуальних робіт: денна та заочна форма навчання – 1 робота у ЗМ 3 та 1 робота у ЗМ 4)

Форма		Зміст	Оцінка
денна	заочна		
9 – 8	13 – 11	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді	відмінно
7 – 6	10 – 8	Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності	дуже добре
5 – 4	7 – 5	Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки	добре
3 – 2	4 – 2	Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки	достатньо
1 – 0	1 – 0	Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді	незадовільно

Тестування (під час модульного контролю)

5 – 4	100 - 81 % правильних відповідей	відмінно
3,9 – 3	80 – 64 % правильних відповідей	дуже добре
2,9 – 2	63 – 55 % правильних відповідей	добре
1,9 – 1	54 – 43 % правильних відповідей	достатньо
0,9 – 0	42 – 0% правильних відповідей	незадовільно

Підсумкове тестування за всіма темами освітнього компоненту

Денна	Заочна	Межа	Оцінка
12 – 10	11 – 10	100 - 81 % правильних відповідей	відмінно
9 – 7	9 – 7	80 – 64 % правильних відповідей	дуже добре
6 – 4	6 – 4	63 – 55 % правильних відповідей	добре
3 – 2	3 – 2	54 – 43 % правильних відповідей	достатньо
1 – 0	1 – 0	42 – 0% правильних відповідей	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК.

Лекційні заняття: словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія. Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально-демонстративний метод, проблемний виклад.

Практичні заняття: виконання практичних робіт з наступним захистом результатів досліджень.

Самостійна робота: робота з навчально-методичними матеріалами, робота з інтернет-ресурсами, реферування, конспектування, науково-пошукова робота здобувачів.

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: підручник / І. Г. Волинець, Л. С. Громко, В. Л. Загоруйко та ін.; за заг. ред. Л. Г. Ліпич; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. — Луцьк: Вежа-Друк, 2021. — 768 с. <https://lib.lntu.edu.ua/uk/147258369/10536>

2. Економіка та бізнес-інновації [Електронний ресурс] = Economics and Business Innovation: підручник / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Ю. М. Завдов'єва та ін.; за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. — Суми: Унів. книга, 2023. — 702 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.2106505>

3. Основи підприємницької діяльності: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студентів ден. та заоч. форм навчання першого бакалавр. рівня вищ. освіти спец. 051 "Економіка" освіт.-проф. програми "Економіка бізнес-підприємства" / С. В. Поліщук, О. П. Кавтиш; Нац. техн. ун-т "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". — Електр- мереж. навч. вид. — Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. — 153 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.2068056>

4. Конспект лекцій з дисципліни "Економіка підприємства" (частина 1) [Електронний ресурс]: для здобувачів ступеня вищої освіти "Бакалавр" спец. 051 "Економіка", галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" ден. і заоч. форм навчання / Т. А. Кулаковська; Каф. Каф. економіки промисловості. — Одеса: ОНТУ, 2022. — 56 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.1976834>

5. Конспект лекцій з дисципліни "Економіка підприємства" (частина 2) [Електронний ресурс]: для здобувачів ступеня вищої освіти "Бакалавр" спец. 051 "Економіка", галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" ден. і заоч. форм навчання / Т. А. Кулаковська; Каф. Каф. економіки промисловості. — Одеса: ОНТУ, 2022. — 57 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.1976861>

6. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни "Економіка підприємства" [Електронний ресурс]: для здобувачів СВО "Бакалавр" спец. 051 "Економіка" галузі знань 05 "Соціальні та поведінкові науки" ден. та заоч. форм навчання / Т. А. Кулаковська, С. О. Магденко; відп. за вип. О. І. Павлов; Каф. економіки промисловості. — Одеса: ОНТУ, 2022. — 22 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONANT.2019012>

Додаткові:

1. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / І. М. Бойчик. — Вид. 2-ге, допов. і перероб. — Київ : Атіка, 2007. — 528 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.40698>
2. Економіка підприємства [Текст] : підручник / О. С. Іванілов ; Харків. держ. техн. ун-т буд-ва та архітектури. — Київ : ЦУЛ, 2009. — 728 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.45137>
3. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погрішук ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. — 2-ге вид., перероб. та допов. — Київ : ЦУЛ, 2012. — 304 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.72751>
4. Економіка підприємства [Текст] : практикум : навч. посіб. / Т. А. Кулаковська ; Одес. нац. акад. харч. технологій. — Одеса : Астропринт, 2014. — 364 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.135624>
5. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за ред. С.Ф. Покропивного; Київ. нац. екон. ун-т. — Вид.2-ге., перероб. та допов. — Київ : КНЕУ, 2000. — 528 с. : іл. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.32279>
6. Економіка підприємства [Текст] : підручник / Й. М. Петрович, А. Ф. Кіт, О. М. Семенів та ін.; за заг. ред. Й. М. Петровича. — Львів : "Новий світ-2000", 2004. — 680 с. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.32274>
7. Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу "Економіка підприємства" [Електронний ресурс] : для студентів напряму підготовки 6.030504 "Економіка підприємства" ден. форм навчання. Ч. 2 / Т. А. Кулаковська ; відп. за вип. О. І. Павлов ; Каф. економіки промисловості. — Одеса : ОНАХТ, 2015. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM): 61 с. тексту. <https://elc.library.ontu.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHТ-cnv.BibRecord.118539>
8. Офіційний веб-портал «Законодавство України» <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
9. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/>
10. Офіційний веб-портал Державної служби фінансового моніторингу України <https://fiu.gov.ua/>
11. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
12. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського <https://biblioteka.od.ua/>
13. Науково-технічна бібліотека ОНТУ <https://library.ontu.edu.ua>

9. Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, [Корпоративному кодексу ОНТУ](#), [Кодексу академічної доброчесності ОНТУ](#), [Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ](#), [Положення про порядок перезарахування результатів навчання \(навчальних дисциплін\) в ОНТУ](#), [вимог ISO 9001:2015 та роботодавців](#).

Викладач

___ПІДПИСАНО___

Тетяна КУЛАКОВСЬКА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки промисловості

Протокол від «28» серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри

ПІДПИСАНО

Олександр ПАВЛОВ

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОП «Економіка підприємства»

ПІДПИСАНО

Тетяна КУЛАКОВСЬКА